

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Corona Sacratissimorum Jesu [Iesu] Christi Vulnervm

Wael Van Vronesteyn, Willem de

Antverpiæ, 1649

De Vulnere lateris Christi. Vulnera Christi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49125](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49125)

Vulnus lateris Christi

DE sacratissimo hoc vulnere Ioannes Evangelista solus meminit, Ille scilicet *discipulus, quem diligebat Iesus*, ^{10.21, v.29} qui & supra pectus Domini in cœna recubuit; cui proinde conveniebat acceptum à Salvatore vulnus cordis, atque amoris, præ reliquis, posteritati tradere.

Quærent sacra Scripturæ Interpretes, dexterumne, an sinistrum Domini latus à milite lanceâ percussum fuerit? Franciscus Zuares antiquo sensu, à quo

à quo consultum non sit recedere, ab Ecclesia receptum esse ait, dexterum latus, uti imagines referunt, crucifixi Salvatoris lanceâ fuisse apertum. Sunt tamen, qui rationi, cum D. Cyrillo cōsonum putant, sinistrum Domini latus perfossam, cū in illo cor resideat, quod vitæ principium est, ut certiùs de Salvatoris morte constaret, à qua generis humani redemptio dependebat, quando illud transfixum videretur.

*In Carm.
de pass.
Dom.*

Conciliari tamen possunt hi auctores, si cum Prudentio credamus, tam gravi vulnere dexterum latus percussam fuisse, ut lancea universum pectus ad cor usque penetrarit, evidenti mortis, amorisque Domini erga nos argumento: atque ita etiam sibi à Deo revelatum S. Brigitta asserit.

CON-

CONSIDERATIO I.

Vulnus lateris Christi

Principium & origo Ecclesiæ, ac regenerationis nostræ.

Venerabilis Beatrix de Ferraria, Ordinis S. Dominici, post mortem Religiosæ cuidam se videndam exhibens, ac multa cum ea, de his, quæ ad Deum, ac divinæ Majestatis in cælis gloriam spectant, conferens, in recessu tandem illam rogavit, ut pro se lateri Crucifixi amicum, ac pium osculum figeret; ita vulnus hoc peramabile, magis, quàm reliqua, animos nostros, etiam eorum qui cælo adscripti sunt, provocat, & afficit, neque præ illo aliud sæpius exhibuit Salvator, quia uti cordis ita & amoris vulnus est, & simul Ecclesiæ, nostræque regenerationis fons, & origo, uti communi consensu sancti Patres affirmant, Ita S. Leo ^{Ep. 4.6.6.} manife-

manife-

manifestè : Tunc regenerationis potentiam
sanxit , quando de latere ejus profluxerunt san-
guis redemptionis , & aqua baptismatis. Cui

Lib. 10. in præclarè consonat S. Ambrosius : Ex
Luc. illo incorrupto corpore ; sed defuncto , omnium
vita manabat , aqua enim & sanguis exivit :
illa , quæ diluat , ille qui redimat. sed more

De symb. ad suo doctè & ingeniosè D. Augustinus :
Catech. c. 6 Ascendat , inquit , sponsus thalami sui le-
tium , dormiat moriendo , aperiatur latus ejus ,
& Ecclesia prodeat virgo , ut quemadmodum Eva
facta est ex latere Adam dormientis , ita Eccle-
sia formetur ex latere Christi in Cruce pendentis.

Aqua enim quæ de latere Salvatoris
lanceâ percusso continuò exivit , signi-
ficat sacrum baptismum , & sanguis san-
ctissimum Eucharistiæ sacramentum ,
Jo. 19. uti ex Cyrillo , & Chrystostomo docet
Franciscus Cardinalis Toletus ; adeo-
que per Baptismum regeneramur Deo ,
per sacram verò Eucharistiam , ejus
obsequio , & gloriæ nutrimur.

Aptè videor posse me hoc loco usur-
pare nomen illud , quo Salvator ipse
juxta Alcazarii nostri mentem se ip-

Apoc. 1. v. 8 sum appellat , cum ait , Ego sum α & ω ,
Principium ,

Principium, & finis; nam ut A litterarum est principium aliarum, notaque absolutionis, ac felicitatis apud Romanos, aliasque gentes, ita & Salvator in sacris suis vulneribus A est, Principium scilicet, & signum absolutionis, felicitatis, ac salutis nostræ.

Neque, ut Ioannes Pierius Valeria-
nus rectè ac piè observat, Alpha sim-
plex est Salvator; sed Pentalpha, fi-
gura illa antiquissima, & vulgatissi-
ma (quam alibi Pentagonum dixi-
mus) esse demonstratur: nam lineæ
per angulos suos (uti in subjecta figu-
ra patet) ductæ à pedum ad manuum
vulnera, ac deinde ad vulnus lateris,
Pentalpha conficiunt perfectissimum,
singulaque vulnera Alpha sunt, prin-
cipium scilicet Ecclesiæ, regenera-
tionis, ac salutis nostræ; quod li-
cet à SS. Patribus potissimum vul-
neri lateris Domini tribuatur, om-
nibus tamen, & singulis vulneribus
adscribendum est; nullum enim est,
quod non sit principium Ecclesiæ, at-
que origo regenerationis, ac salutis
P nostræ,

*Lib. 47.**Hieroglif.*

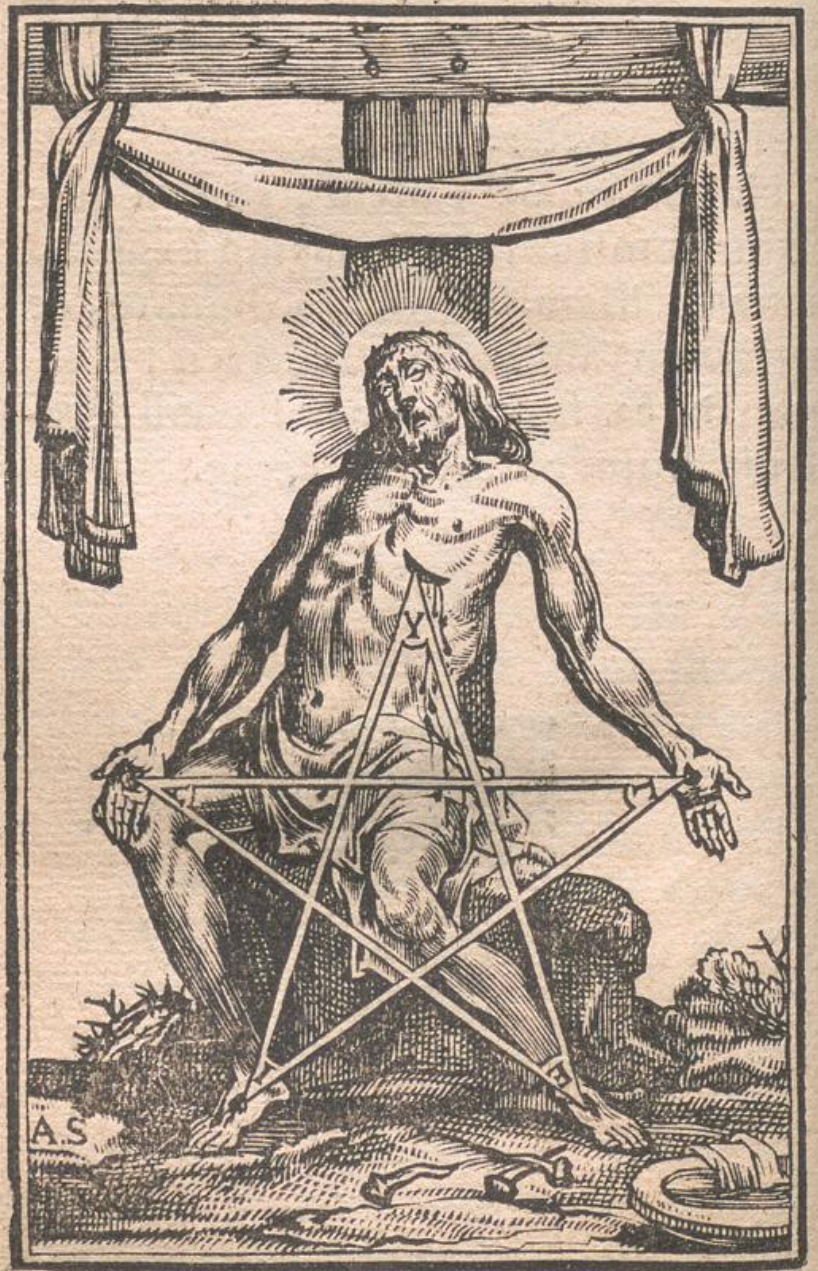
nostræ, quæ, uti à Salvatore tanquam ab A habet principium, ita & in ipso veluti in Ω, & fine nostro conquiescit. Cujus ego, nobis tam desideratæ veritatis non aliud quàm ipsiusmet Domini Iesu testimonium pono, qui ultimo Apocalypsis capite, hæc suprema sui in nos affectus verba pronunciat: *Ego sum A & Ω, primus & novissimus, principium, & finis. Beati qui lavant stolas suas in sanguine Agni, ut sit potestas eorum in ligno vitæ, & per portas intrent in civitatem.* Per quas portas quid aliud, & quid suavius quàm sacratissima Domini vulnera intelligamus? quando hoc ipsemet tam clarè insinuat, dicens: *Beatos qui lavant stolas suas in sanguine Agni, ut sit potestas eorum in ligno vitæ, & per portas vulnerum, scilicet in cruce, hoc est, ligno vitæ acceptorum, & manantium divino sanguine in ablu-tionem omnis peccati, tamquam per principia & fines salutis nostræ intrent primò quidem in civitatem Sanctorum, hîc in Ecclesia militantium,*

ac denique in civitatem domesticorum Dei triumphantium in cælo, & in Deo, beatitudinis omnis novissimo termino quiescentium.

Habes amice Lector, eorum quæ diximus in subjecta imagine explicationem, illam pio oculo dignare, & postquam animum oblectarit, tibi-que in ea satisfeceris ad considerationis hujus extremum perge.

Refert Lucius Marinæus Sanctii *To. 1. Hist. Hisp. l. 8.*
Garfiæ Aragoniæ Ducis septimi matrem Vracam nomine, illo gravidam, cum in bello cōtra Mauros locia Garfiæ Ennico marito esset, fortis & animi plena mulier, lanceâ in latere, grandi vulnere, ab hoste percussam, fuso exercitu, & Ennico occiso, in fuga mortuam in Navarræ montibus solam cōcidisse, ubi fortè à Nobili quodam, cui Guevara nomen erat, deprehensa, & agnita, cum, quem utero gestabat, infantulus per vulnus manum exereret, eum è matris utero excidit, ac testibus adhibitis, sacro fonte ablutum uxori alendum commisit, summo silentio: pastoritio deinde habitu, & famularibus muniis injunctis, alumni sui fortunam, ipsi etiam ignotam, per annos omnino quindecim dissimulavit. Quo tempore evoluta, cum Aragoniæ Proceres ad eligendū sibi Principem convenissent, Guevara alumnum suum illis obtulit, postquam, mirantibus rei totius seriem, prout contigerat, ordine explicasset; fuit-

que is magno omnium consensu, ac plausu Aragoniæ Dux septimus renuntiatus.

C. 46. v. 3. Gestabamur omnes intra viscera misericordiæ Dei, ac Salvatoris nostri, uti ex Isaia discimus. Longinus lanceâ latus ejus aperuit, per quod ad vitam æternam sumus omnes regenerati.

Mart. de Roas. in vita ejus l. 2. c. 1.

Doctrinæ huic congruit prodigium per visum objectum Sanctiæ Carillo, quæ quoties, infantes sacro Baptismate ablui conspiciebat, toties observabat aperto latere adstare Christum, illosque ex ejus corde procedere.

L. II. c. 7. Ita ex Christi latere renatus prodiit octennis puer, de quo lego in historia Ecclesiastica Iaponiæ. Hic cum nondum sacrâ tinctus aquâ cõvenisset in æquallium suorum cœtum, quibus Sacerdos noster doctrinam Christianam explicabat, observaretq; bene meritis præmiola distribui, & ipse sibi unum aliquod petiit à patre Catechista, qui ei Christum dedit cruci affixum, non jam mortuo, sed expiranti similem. Observat puer crucifixo suo deesse lateris vulnus, queru-

querulus itaque alium petit, in quo vulnus hoc esset; quem ubi accepit, perfossum Domini latus attentè contemplan, suavissimeque deosculans, exclamat cupere se baptisari, atque ita ex sacratissimo Salvatoris corde, cœlo renatus prodiit, generatione omninò digniore, quàm quæ principum, regumque magnorum est.

Hunc sensum altè imbiberat Eleonora d'Incestrosa Domini ac Magistri Ioannis de Avila, viri religiosissimi, ac doctissimi discipula, quæ cōtemptis, ac rejectis illustrissimæ familiæ suæ titulis & nomine, non alio voluit compelli, quàm Eleonora de latere Iesu; omnem dignitatē, nobilitatē, ac felicitatem in hoc sitam existimans, quòd ex illo renata esset, ad tam dignæ, divinæque generationis normam, vitam, moresque componens. Admirare anima mea nobilissime, ac sanctissime Matronę hujus pietatem, & imitare.

*Lud. Gran.**in vita M.**Io. Avila &**4. S. 6.*

CONSIDERATIO II.

*Vulnera Christi**Sigilla animarum.*

*Cant. 8.
v. 6.*

Pone me ut signaculum super cor tuum,
ut signaculum super brachium tuum: ait
Crucifixus, & vulneribus perfossus Sal-
vator, ex unanimi SS. Patrum con-
sensu. Sacra Domini vulnera tot San-
ctorum corporibus fuisse ab ipso im-
pressa, evidens argumentum nobis est
magnopere illi placiturum, si & nos
corda, animosque nostros illis obfi-
gnemus.

*Brev. Rom.
in festo
Stigm.*

Sigillaturam hanc, uti loquitur D.
Bonaventura, S. Franciscus in carne
sua, quasi ad ignis liquefactivam virtu-
tem præparata, à Seraphico crucifixo
accepit. In manibus namque ac pedi-
bus ejus, apparuerunt signa clavorum
ipforum, capitibus in interiori parte
manuum, & superiori pedum apparen-
tibus, & eorum acuminibus existenti-
bus

bus ex aduerso. Dextrum quoque latus, quasi lanceâ tranfixum rubrâ cicatrice obductum erat, quod sæpè sanguinem sacrum effundens, tunicam viri sancti respergebat.

Licebit mihi vulnerato, ac sigillato Francisco tâtisper immorari. Dico itaque Michaëlem Archangelû, cum Luciferi superbia, pro divinæ gloriæ zelo decertantem, exclamasse, *Quis ut Deus?* Neque Dei Majestati similis quispiam inventus est, aut potest inveniri. Decertat & Dei amor cum homine, & exclamat; *Quis ut Iesus?* Respondet Humilitas, Franciscus; vulneratus ut Iesus, signatus ut Iesus, pauper ut Iesus, mitis ac humilis ut Iesus, quem Iesus in manibus suis descriptum habet, qui & Iesum in manibus suis descriptû gerit; Salvatoris sui vivû exemplar: de quo canebat piè, & ingeniosè Horatius Tursellinus è Societate nostra;

Exue Franciscum tunicâ, laceroque cucullo,

Qui Franciscus erat, jam tibi Christus erit.

Frâncisci exuvijs (si qua licet) indue Christum,

Iam Franciscus erit, qui modò Christus erat.

P 5

Quid

*Quid cœlestis amor non audes? fingis amantes
Arte nova, effigies ut sit amantis amans.*

Sed ad sanctas Virgines, eodē hoc sigillo à Domino signatas, transeamus.

*Brev. Rom.
29. Ap.*

S. Catharina Senensis, cūm Pisis moraretur, die quodā Dominico, refecta cibo cœlesti, & in ecstasim rapta, vidit Dominum Crucifixum, magno cum lumine advenientem, ex ejus vulneribus quinque radios ad manus, pedes, ac latus suum descendentes; sed Dominum precata, ne cicatrices apparerent, radii colorem sanguineum in splendidam, ac puram lucem mutarunt, ita ut à vi vulnerum ingentem quidem dolorem senserit, sed signa illorum cruenta non apparuerint.

*Barth. Fiz.
in vita ejus
19. Nov.*

Circa annum Domini millesimum, ducentesimum, sexagesimum, in pago Spalbeeck, patriæ Leodiensis Teutonice, Elisabetha virgo admirandæ sanctitatis signis claruit. Hæc à tenera ætate, vix dum quinquennis, eâ fuit corporis infirmitate, ut nec gradum vîquam promovere, nec in pedes erecta posset consistere. Sed imbecillum corpus

pus vegetebat animus, qui miro conatu ad arduum altissimumque virtutis fastigium nitebatur. Primus ac præcipuus illi gradus fuit, per assiduam meditationem cruciatuum, quos Salvator nostri causâ perpeffus est, Deo se gratam, acceptamque reddere. In hos quando animum intendebat, vi tantâ se mens efferebat, ut corpus illâ, quam diximus, ægritudine prostratum erigeret, & per cubiculum commodè, nullo adminiculo inambularet, flagris se cæderet, pugnis contunderet, capillos evelleret, aliaque de se supplicia sumeret, prout ea de patiente suo Salvatore meditabatur, ut externo etiam schemate se illi quàm simillimam exhiberet.

Sed ut propiùs ad rem nostram veniamus, de illa ita scribit Philippus Abbas Claravallensis: Cùm fortè, inquit, per Belgium, instituti nostri familias inspicerem, audivi multa de virgine quadam Elisabetha nomine, quæ nisi prudenter explorata, fidem mereri nō viderentur. Exploravi, & dictis majora

ra

ra deprehendi. Primùm hoc constat, impressa corpori Virginis esse Dominicæ Passionis stigmata, è quibus plerumque, potissimùm diebus Veneris, ceu è recentibus vulneribus cruor promanet, & quandoque ebulliat. Rotunda sunt manuum pedumque vulnera, lateris oblongum. Ipse ego, lociiq; Abbates, ac Monachi, nocturnis, aliisque horis, cruorem animadvertimus oculis effluentem, ac perfundentem amictum lineum, quem vestibus superinduit. Notavimus præterea, quodam Veneris die, per apertam in latere vestem, sanguinem scaturire non omninò purum, sed velut aquâ mixtum, ut & in hoc Salvatore suo similis esset. Hæc Philippus Abbas. Francisco, Catharina, Elisabethæ, addere possem Gertrudem, Liduvvinam, Luciam Ferrariensem, & longè plures, quarum corporibus vulnera sua impressa Salvator voluit, ut constet velle eum illis corda, animasque nostras signari. id quod istis verbis apertè declarat, cum ait: *Pone me ut signaculum super cor tuum, ut signaculum super*

Cant. 8.

per

per brachium tuum, ubi Hebræi, pro signaculo legunt sigillum, vel annulum, qui pro sigillo servit.

Est autem sigillorum, & annulorum varius usus, & finis, uti bene observat Cornelius à Lapide Societatis nostræ pius, doctus, & eruditus Sacræ Scripturæ Interpres. 1. Regum & Principum sigillo pecunia notatur, & cuditur. 2. annuli, seu sigilla nobilitatis, & antiquitatis familiarum sunt monumenta. Ita Augustus, Magni Alexandri imaginem, pro sigillo, in annulo gestabat, perinde atque si ab ipso genus duceret. 3. annuli sunt testimonia auctoritatis, & potestatis. Amano Assuerus *Esth. c. 3. v. 10.* Rex non secus, atque alteri sibi annulum suum dederat. 4. quod servatum, quod nostrum esse volumus, annulo, seu sigillo obfirmamus. 5. annuli notæ sunt amoris, quorum gemmis, aut scutulis amici, vel tesseris, vel vultus suos insculpunt, eosque sinistræ manus digito, quem cordis nuncupant, inserunt.

Optat ergo Salvator nobis sua vul-
nera *Vascon. de Reg. Lusit.*

nera sigillum, & annulum esse. Lusitaniæ Reges, uti & Ordines aliqui religiosi, pro sigillo, seu signatorio annulo, expressis Domini vulneribus, neque alio, utuntur; sed nec possunt digniore, & pretiosiore, utpote qui Senatoris illius Romani sigillum gemmæ xx. millibus sestertiis æstimatæ incisum, longè superet: illo & nos sacrorum vulnerum sigillo, ac toto Salvatore uti debemus.

In cap. 8.
Cant.

Primò, ut cogitationes nostræ, verba, & opera iis signata, veluti moneta ac pecunia optima, probentur, & admittantur à Deo, Angelis, ac hominibus. Vult, inquit Theodoretus, *Salvator noster, ut eum pro signaculo, in contemplationibus, & actionibus nostris habeamus, notam ipsius, crucis scilicet ac vulnerum, in omnibus tum dictis, tum factis, imprimamus. Sic enim erunt, ut numismata regia, non adulterina, sed imaginem regiam præferentia.* Ita Theodoretus.

Secundò, Christo Iesu, ac vulnerum ejus sigillo, signati esse debemus, ut constet nos genus ab illo ducere. Ita

Scipio

Scipio Africanus patrem in annulo
semper gestabat. Vnde sanctus Hiero-
nymus ad Eustochium: *Quotiescunque* Ep. 22.
ait, *te vana seculi delectaverit ambitio, quo-*
ties in mundo videris aliquid gloriosum, ad
paradisum mente transgredere, & audi à
Sponso tuo: pone me ut signaculum super cor
tuum, ut signaculum super brachium tuum, &
quod es, permane, genus scilicet Christi, non
mundi, & esse incipe, quod futura es, heres
scilicet regni cœlestis.

Tertiò, annulo, seu sigillo notamus,
quæ nostra sunt, & nobis servata volu-
mus. sic omnes electi apud D. Ioannē,
signantur Crucis signo; ut constet per-
tinere eos ad Salvatorem crucifixum,
ac vulneratum, illique servandos esse;
uti Antichristi affeclæ characterem
ipfius, & notam impressam habent. Ita Lib. 2.
S. Gertrudis, præter vulnera pedum, Ioannis Sp.
manuum, ac lateris, omnibus conspi- c. 4.
cua, fatebatur se in corde quinque
Christi Iesu vulneribus signatam, to-
tamque ejus esse, cuius sigillo notata
erat. *Pone me, ait Dominus, teste Ansel-* In Cant.
mo, regentem cor tuum, & cogitationes tuas, ut c. 8.
pateat

pateat

In eodem
loc.

pateat amicis te continere mea secreta , & inimicis item pateat, ab eis secreta, quæ habes, clausa esse, habeasque me rectorem in omnibus operibus tuis. Quod, quid aliud est, quam ita Christo crucifixo ac vulnerato signatum esse, ut totus illius sis, ejusque character amoris, uti loquitur Hugo Cardinalis, te ab omni alieno discernat, & in castro animæ tuæ vexillum sacratissimis ejus vulneribus distinctum, quod Lusitanis Regibus proprium est, appareat.

Observandum hîc mihi est, voluisse Dominum notâ, seu sacrorum suorum vulnerû sigillo Brigittinas Monachas singulariter sibi esse devotas. Regula enim tertia, ubi ipse ornamentum capitis illarum describit, præcipit Vitam, quâ frons, & genæ circumdêtur, & ex parte operiatur facies. Super hâc ponatur, inquit Dominus, velum de tela denigrata. Deinde super velum ponatur corona de tela alba, cui assuantur quinque particulæ de panno rubro, quasi quinque guttæ, prima particula sit in fronte, altera in occipite, tertia, & quarta circa aures; quinta in medio

medio capitis in modum Crucis. Quajussione quid aliud innuere voluit Dominus, nisi suas illas esse, quas quinque illis particulis, seu guttis, hoc est vulneribus, & sanguine suo pretioso signatas voluit.

Quartò, sigillo, seu annulo vulnerrum Domini uti debemus, ut ostendamus per illa nos multa nobis, multa aliis posse; quemadmodum Salvator ipse, per eadem, Patri suo cœlesti representata, omnia potest, & obtinet: id quod satis superque à me ostensum est in variis Considerationibus præcedentibus.

Quintò, Christum Iesum vulneratum, ac crucifixum, in æterno memoriæ, ac cordis nostri annulo, uti amici amicos in annulis circumferunt, gestamus, inquit Honorius, *cum ejus doctrinam, ac vitam semper præsentem habemus.* sic Cicero docet, Epicuri discipulos & amicos, ejus imaginem in annulis gestasse. quantò nos meliùs in memoriæ, & cordis annulo Iesum, & hunc crucifixum circumferemus. E contra-

Lib de finibus.

Q

rio

Jerem. 22.
v. 24.

rio de Iechonia ait Deus: *Virgo ego, si fuerit Iechonias annulus in manu mea, inde evellam eum.* Nunquam, ô! annulus noster Iesus, nunquam armilla vulnerum Christi Iesu, decorantium coronulam nostram, aut de manu, aut de brachio nostro evellantur, neque pro Salvatore, mundi ac vanitatis idolum signaculum sit cordis nostri.

In Mensis
26. Dec.

Sigillo hoc salutifero signatus fuit S. Martyr Constantinus. Hic natus Hebræus vidit Christianum in flumen lapsum, crucis signo vitam servasse; unde & ipse Christianam fidem complexus, ingenti Christi, crucisque amore exarsit. Impuræ puellæ crucis signo vitam ademit, mox restituit; In cruce illi vis omnis, ac pietas erat. In coenobium quoddam divino ductu cùm venisset, conspiciens Salvatoris in cruce pendentis effigiem, ejus pedibus humile osculum dedit; non ad manus, nedum ad sacrum Domini latus ausus aspirare. Quæ animi demissio tantopere Salvatore placuit, ut revulsis à cruce manibus Constantinū amplexaretur, & veluti

uti devoti sibi, non servi, sed amici frō-
tem, ac cor crucis sigillo signaret. unde
accommodè S. Ambros. *Signaculum*, ait,
Christus est in fronte, signaculum in corde: in ^{In cap. 8.}
fronte ut confiteamur; in corde, ut diligamus; ^{Cant.}
signaculum in brachio, ut semper operemur. Lu-
ceat ergo imago ejus in confessione nostra, luceat
in lectione, luceat in operibus & factis, & si
fieri potest, tota ejus species exprimat in nobis;
ipse est enim signaculum nostrum, quem, uti Ioan-
nes ait, Pater signavit Deus, flagellis scilicet,
spinis, colaphis, clavis, cruce, lanceâ,
vulneribus; ut nobili hoc, ac divino si-
gillo signati, Dominum Iesum Chri-
stum ubique, in omnibus circumfera-
mus.

At quando aptissimè hoc sigillo si-
gnabimur? illo sanè tempore, quod
nobis S. Gertrudis demonstrat. Cùm, ^{Lib. I. Inf.}
inquit illa, festo quodam recepissem ^{spir. c. 6.}
sanctam Synaxim, mente intentâ in
Deum, & in meipsam, percepi, & sensi
animam meam, instar ceræ, igne divino
liquefactam sigillatione pectoris, ac la-
teris Christi fuisse signatam, atque ex
plenitudine divinitatis immensos ac-
cepisse

Q²

cepisse

cepisse thesauros ; Quid ni & nos eodem modo notamur ac signamur , quibus ejusdem sigilli , corporis scilicet Dominici, tanta est copia ? Concludo, & cum celeberrimo illo Deiparæ planctu orans ingemino:

*Eia Mater istud agas ,
Crucifixi fige plagas,
Cordi meo validè.*

Vt sint mihi signaculum compassionis, gratitudinis, imitationis, & amoris.

CONSIDERATIO III.

Vulnera Christi

Magnes seu electrum animarum.

Magnes ferrum trahit , & acum nauticam temperans , illâ navium cursum non minùs , quàm stellâ polari visâ , dirigit. Vulneratum cor Domini Iesu Magnes est , animas nostras ad se trahens , ut plenis bonæ voluntatis velis ad Deum, cursum nostrum dirigamus. Ita ipse Dominus testatur:

Ego,

Ego, si exaltatus fuero à terra, omnia traham ad meipsum, hoc est, cum fuero in cruce fixus, & in ea manibus, pedibus, atque latere confossus, sanguinis mei merito, exemplo meo & amore, omnia hominum genera, per amicam vim attraham, uti ait Cornelius, ut eos fratres meos, imò filios meos faciam: ut sicut ego sum Filius Dei naturalis, sic illi sint filii Dei adoptivi.

Quod idem elegantissimè Salvianus docet; Sicut illas, inquiens, naturæ admirabilis gemmas ferunt, electrum intelligit, quæ ferro propius admotæ, durissimum licet chalybem, affectu quasi adspirante suspendunt: ita etiam ille, idest summa, & clarissima negotiatorum caelestium gemma, hoc voluit, ut dum se, licet durissimis nobis, descendens de caelo propius adjungeret, affectu suo nos quasi amoris sui manibus admooveret, ut agnoscentes utique dona sua, ac beneficia, intelligeremus quid nos pro Domino tam bono facere conveniret, cum ille pro malis servis tam multa fecisse comperiretur.

Electrum ferrum trahere hactenus non legi, neque audiui, nisi ab uno Salvia-

Q 3

no,

Luc. V Vad.
Tom. 2.
An. Min.
& Chr.
 2261, n. 16

no, magno illo Massiliensium Episcopo, qui pro omni alio, portenti hujus mihi auctor erit, cum apud Ezechiele electro comparatum Salvatorem, ferrea ad se corda trahere afferit, uti attraxit illum è sancti Francisci Familia Tironè, qui susceptum religiosæ vitæ institutum rejecturus, cum ante aram summam afflicto Deum deprecaretur, vidit è sanctissimi Sacramenti tabernaculo Christum procedere, vulnera sua sibi objicientem, suamque inconstantiam graviter arguentem, quid suave religionis jugum ferre detrectaret, cum tanto amore atrociam adeò pro ipso vulnera pertulisset? Erubuit juvenis, & depulsa omni tentatione, potenti illo sacrorum vulnerum electro attractus, Salvatori suo in omnem vitam adhæsit.

Barth. Fi-
zen in vita
 16. Junii.

Ira attracta fuit sancta Ludgardis, quæ cum ætatis annum ageret tantum duodecimum, jam tum à pluribus expectabatur ad nuptias, quas Ludgardis pater non improbat, neque ipsa averfabatur; cumque uni ex illis fortè familia-

miliariùs loqueretur, ostendit se illi Salvator, cruentum latus & cor faucium detegens; jussitque illam deinceps, nihil præter se, quærere. Ex illo humana omnia Ludgardi jam vilescere, ut unicùs, & solus amor illi crucifixus esset; usque adeò à conspecto lateris Domini sacro vulnere in illum rapta fuit.

Magnete eodem attractus fuit insignis ille in Parisiensi Academia Doctor. Cùm is Franciscanæ familiæ se addixisset, mater ejus, quæ inopiâ haud mediocri laborabat, & ad alia beneficia illud adjecerat, quòd illum, donec studiis per otium vacaret, suarum manuum laboribus sustentaret, multis lacrymis, & clamoribus suam orbitatem lamentari cœpit, & tam filium, quàm illius Ordinis Patres omnes, tanquam inhumanos, & injustos accusare. Quibus ille commotus, cùm jam in proposito nutaret, oraretque ante Crucifixi imaginem, quasi veniam ab eo petens discedendi ad matrem sublevandam, vidit è perfosso Christi latere ma-

Q4

nantem

*S. Ant. p. 3.**Hist. c. 9.**s. 7.*

nantem cruorem, simulque hanc vocem audivit: *Ego te carius nutriti, quam mater tua; quare deserere me non debes propter matrem.* His ille visis, & auditis stupefactus, & simul ita roboratus est, ut deinceps maternas omnes lacrymas, & querelas facile contempserit, & Domino iterum atque iterum se trahenti, in arrepto semel instituto, per omnem vitam constanter adhererit.

*Paul. Barry
in an. Sac.
p. 1. devot.
2. c. 7.*

Non aliter etiam exaltatus à terra Dominus ad se traxit nobilem illam in Hispaniis puellam, quæ æqualium societatem fugere solebat, in qua certa temporis, sæpè etiam animæ jactura est. Hæc cum à matre, & sororibus geniali quodam die abducta esset ad tripudium, atque ad hoc à juvene nobili invitaretur, elevans in cœlum oculos, vidit sibi supra caput astantem Dominum Iesum, vulneribus toto corpore concisum, manibus, pedibus, ac latere multo fluentem sanguine, & facie laboranti similem, ac multo sudore madentem,
qui

qui illam compellans : Vide , inquit filia , quàm graviter me afficiat sociarum tuarum levitas , in quam te insinuas. Monet illa matrem , & cum ea ac sororibus domum se recipit ; ac deinde mundo valedicens , eas elegit focias , apud quas Salvatori supplicia sua , ac vulnera renovatura non esset. Quando tandem anima mea , patieris , & tu te trahi suavi illo magnete venerandorum Domini vulnerum , dissolvens ferreæ voluntatis tuæ catenas , quibus in molestissimo affectionum tuarum carcere captiva jam nimum diu detineris ?

CONSIDERATIO IV.

Vulnera Christi

Domicilium animarum.

Salvator noster, in sermone illo af-10.13. v. 30 affectus divini plenissimo, post cœnam ultimam habito, significavit Apostolis

Q 5

stolis

stolis abire se, ut illis locum pararet. Et sanè in terris gratiorem nullum parare poterat, quàm sacri lateris, sacrorum-que vulnerum suorum domicilium.

*Tract. 120.
in Ioan.*

Rectè, & subtiliter more suo D. Augustinus, cum ait, non dicere Evangelistam, militem lanceâ percussisse, aut transfixisse latus Domini, sed illud aperuisse, ut in vulneris latitudine intelligeremus ostium nobis apertum esse, per quod in superbenedictum cor

Mat. 23.

eius penetraremus; quod ipse Augustinus facit, cum ita ait: *Longinus aperuit mihi latus Christi lanceâ, & ego intravi. Hic fidenter habito, hic me jucundè reficio, hic quiesco securus.* Hunc D. Augustini suavissimum affectum etiam ipse Salvator comprobavit. Nam cum vir quidam pius magno illum zelo oraret, ut homines omnes in divinum suum latus, veluti in tutissimum, ac suavissimum domicilium admitteret, illud amplum adeò ac spatiosum illi Christus ostendit, ut nulli non recipiendo sufficeret.

*Auctor quadrige vir-
tutum.*

Cui ostento D. Augustinus aptandus mihi erit qui vult, venire omnes, intra-

re omnes, cum sit quâ, & quo possimus intrare in
 patens scilicet latus Domini. Contendite, ait Sal-
 vator, intrare per angustam portam. Bona
 Domini mei veniâ, dicam ego, conten-
 dite intrare per angustâ portam. Quid
 enim augustius portâ illâ, quæ aurea
 est Iubilæi, ac remissionis, omniumque
 gratiarum, quam unus militum, percutiendo *Aug. ibid.*
 latus Crucifixi, aperuit. Hæc porta Domini, justi
 intrabunt in eam, intrabunt & iniusti, hi
 ut justificentur, illi ut sanctificentur
 magis: Ad hanc portam, ad hoc domi-
 cilium invitat nos ille, qui olim appo-
 sitè cecinit.

Aspicias ut pateant, & se tibi vulnera *Sidron. de*
pandant? *Hoffche in*

Præcipue quod sub pectore vulnus hiat: *eleg. de vul.*

Fixit in hoc sedem, & solium regale lo- *Dom.*
cavit,

Hic aulam voluit Rex Amor esse
suam.

Hic sedet, & valvis quemvis admittit
apertis.

Noctes atque dies omnibus aula patet.

Quò veniunt plures, plures agit ille
triumphos

Nec,

Nec, nisi non omnes velle venire,
dolet.

Hic ego sim felix, hac degam & latus
in aula.

Pulchra sit hæc oculis Regia sola meis.

Regum, Principumque Majestas, &
potentia splendoras molitur substru-
ctiones. Chinarum Regis palatium
Majol. l. 23 septuaginta novem aulas numerat, in-
dier. Cani. ter quas quatuor ornatissimæ, atque o-
pulentissimæ sunt ære, argento; auro,
gemmisque, insigni arte elaboratæ.
Monarchis hisce libentes, volentesque
palatia sua cedemus, cum vulnera Do-
mini sacratissima, ejusque cor tam a-
mabile nobis pateant: Nam ut more
Marg. Sp. suo piissimè Abbas Blosius; *Apertum est*
19. *Christi latus, ut nobis accessum aditumque*
pius Iesus ad cor suum patefaceret. Unde de-
claravit suum erga nos incomprehensibilem
amorem. Et quid ultra nobis potuit facere,
quam fecit? Ipsum cor suum, tanquam secre-
tissimum cubiculum, nobis reseravit; sunt
namque deliciae ejus esse nobiscum, & in si-
lenti tranquillitate, & tranquillo silentio vo-
luit apud nos quiescere. Dedit nobis cor suum
dirè

dirè vulneratum, ut in eo commoraremur, donec penitus expurgati, & mundati, suoque cordi conformes, idonei, ac digni simus, unà cum ipso, in æterni Patris cor abduci. Nobis præbet cor suum, ceu lectulum purpurei sanguinis sui rubentibus rosis adornatum; reposcitq; cor nostrum, ceu lectulum candidis mundorum operum condecoratum liliis. Hætenus Blossius, quo quid possit in hoc argumento dici suavius?

Disce habitare in hoc vulnere lateris, ait Ioannes Lanspergius, ex S. Brunonis ^{Serm. 54.} familia vir doctus ac Religiosus. ^{Si de pass.} Si enim amica est, aut sponsa anima tua, ubi ^{Dom.} suavior illi quies erit, quàm in hoc sponsi sui vulnere? Si columba es, ibi locus est tibi ad nidificandum, & fœtus tuos producendos, fovendos, atque alendos. Si passer esse decreveristi (in annuo scilicet tuo recessu, ut ab auctore tantillum discedens, more nostro loquar) nusquam tibi magis conveniens erit locus, ut abstractam, & solitariam (octiduanam scilicet illam) vitam agas, quàm in corde Christi. Si turtur es, & castis, varijsque gemitibus ad Deum suspiras, hic locus requietionis, & consolationis erit. Hic esuriens,

mama.

mannâ invenies, quod edas: sitiens, hâc fontem salutis invenies, ubi bibas: hâc enim est fons paradisi & à paradisi medio egrediens, & in fidelium se corda diffundens. Est hic ostium Arcae, per quod intrant non perituri diluvio.

Hoc cordis, hoc sacrorum Christi vulnere domicilium incolebat Sanctus Comes Elzearius, qui à Delphina conjugè rogatus, ubinam, quidve ageret? agere se aiebat, in vulneribus Salvatoris, atque in illis lætè vivere, neque in terris aliud se domicilium quærere. Idem sensus fuit, eademque pietas Mariæ Claudie de Pontaliers, Burgundæ, è Cœlestinarum familia; quæ inde harum Coloniam Insulas, & Tornacum deduxit. Rogata enim, an ex Burgundia ab amicis, & notis discedens nihil mœroris passa esset? respondit; ex quo sacrum Domini Iesu latus elegisset in domicilium, in illo se Burgundiam, amicos, & notos reperisse, tantumque simul solatij, ut neque ad spatium, quo percurreretur psalmus *Miserere*, fuerit subtristior.

Intuere, inquit Bernardus, in manibus
ejus

*In Elog. vi-
ta manus.*

Sur, in vita

ejus fixuras clavorum, nec solum cum Thoma Apostolo mitte manū tuam in latus ejus, ^{Bern. de perfect. c. 7.} sed per latus ingredi ad cor ejus, velut ad domicilium tuum, ubi clavus amoris affixus, & lancea charitatis transverberatus, nihil aliud desideres quàm in cruce mori cum Christo, ut cum Paulo exclames, Christo confixus sum crucei, vivo ego jam non ego, vivit verò in me Christus.

D. Bonaventura S. R. E. Cardinalis non palatium aliud; religiosissimus verò Ordinis sui Generalis non cellam aliam præter sacratissima Domini vulnera optabat. O, inquit, quàm beata lancea, quæ aperturam hujusmodi facere meruit! ^{Stim. p. I. c. 1.} O si fuisssem loco illius lanceæ, exire de Christi latere noluissem, sed dixissem: Hæc requies ^{Ps. 131. v. 14.} mea in sæculum sæculi, hîc habitabo, quoniam elegi eam. Et iterum; O amantissima vulnera Domini nostri Iesu Christi! ^{vbi sup.} Cum in illa, quodam die, oculis subintrarem apertis, ipsi oculi sanguine sunt repleti, sicq; nihil aliud videns, cœpi ingredi manu palpans, donec pervenirem ad interna viscera charitatis Iesu, quibus undique circumplexus redire nescivi; ideoque ibi inhabito, & quibus vescitur cibus, vescor, & potu illius inebrior. Ibi tantâ abundo

do dulcedine, ut tibi non valeam enarrare. Et qui prius fuerat novem mensibus pro peccatoribus, in utero virginali, mirè dignatur me servum suum intra vulnera sua, totâ vitâ meâ conservare. O cecitas filiorum Adam! qui per hac vulnera in Christum nesciunt intrare, in quibus non anima solùm, sed & corpus pia solatia reperit. Experientiam cape, ô homo, & cognosces me verum tibi dicere, & quod optimum est, suadere. Hactenus Bonaventura; Cujus tam pio erga sacra sua vulnera affectui, dulcissimam Dominus vicem reposuit. Ad mortem enim æger vir sanctissimus, cum ob stomachi debilitatem, sacro Christi corpore refici non posset, petiit in pyxide illud pectori suo imponi: vix pyxis erat imposita, cum ecce illi latus rosæ instar aperitur, ac sacra hostia è pyxide egressa in illud, divino motu ingreditur, ut benignissimus Dominus amabili morientis Bonaventuræ cordi jungeretur, qui vivens cordi ejusdem amabilissimo semper junctus fuerat. Elige anima mea, & tu hoc domicilium, quia nusquam majori cum securitate, atque solatio

Luc. Wad.
t. 2. an.
Chr. Min.
an. 1274.
p. 17.

solatio habitabis. Simul audi Bonaventuram, si illud facere neglexeris, non sibi, sed tibi ita ingemiscentem: *Heu mihi!* ^{P. I. sim.} ^{c. 15.} quare natus sum, nisi Dominum meum Iesum in cruce complectar, & in sacris ejus vulneribus requievero?

CONSIDERATIO V.

Vulnera Christi

Testes amoris.

Quid? adhuc egemus testibus? An non testatum satis in Bethleem, in stabulo, in deserto, in horto Gethsemani, in palatiis Caiphæ, Pilati, Herodis, in monte Calvariæ, in cruce ipsa ab optimo Salvatore amatos nos fuisse, ut reservatis in corpore vulneribus, opus fuerit monitoribus, ut vicem illi in amore reddamus? atramen cum & hos sui in nos amoris testes Salvator addere voluerit, nunquid rectè Paulus? ^{1. Cor. c. 16} ^{v. 22.} *si quis non amat Dominum Iesum Christum, sit*

R

ANA-

anathema, Maran Atha, id est, Dominus iudex puniet & damnabit illum: non enim differt à Iudæo, quia Iesum, si non amat, denuò crucifigit. Cave anima mea deicidium repetere, attende & perpende rem mirabilem.

*Brev. Rom.
Hist. 1.
3. Oct.*

D. Birgitta, illa Sueciæ, nobilitate sanguinis, vitæ sanctitate, illustris alumna, decem annos nata, cùm quadam die de passione Domini sermonem audisset, eumque cordi suo firmiter impressisset, nocte sequenti vidit Iesum in cruce, sanguine recenti perfusum de passione sua ipsam alloquentem, quâ existimante ipsum tunc temporis fuisse crucifixum, & interrogante quânam cruce tam dirè iterum affixisset, respondit Dominus, ab illis hoc factum, qui contemnerent charitatē ipsius. Quamne quoties contemnimus, & obliviscimur, toties Salvatorem cruce iterum figamus, vulnera sua æternos amoris sui in nos monitores, & testes, in corpore suo servare, & cœlo inferre voluit.

Ita est, mi Salvator amantissime; vivere,

vere, sed non in desiderio pati desieras, tuusq; erga me amor, etiam supplicia, quæ cum morte finem habent, post eã nova adinvenit. Clavi manus, ac pedes transfixerant, spinæ caput, colaphi ac sputa faciem deturparant, fel palatum cruciaverat, flagella corpus totum consciderant, & modò cum vita tibi amplius non supersit, charitas tua quasi plus quàm antehac ardentior, divinum cor tuum transfodit, utque ostendas amorem passionis tuæ acerbissimæ fontem esse, illum in corde, amoris omnis principio, finem habere voluisti. O amor æternæ, ita perge æternum me amare, & da, te ut æternum amem.

*Lib. 1.
Grat. spir.
c. 4. c. 34.*

Beata Mechtildis è latere Domini flammam aliquando vidit erumpere. O si in fornace ista liquefiat anima nostra! S. Francisca Romana ex omnibus Iesu Christi vulneribus catenas igneas prodire vidit, ipsum circumplectentes, ut illis, tanquam arctissimis nexibus mortalium corda sibi adstringeret.

*In vita
ejus.*

R 2

Per

4. Regum
c. 13. v. 16.
& 17.

Per fenestram orientalem Iofas Rex, jubente, ac manus suas super manus ejus ponente Elisæo Propheta, contra Syriam, sagittas suas emittebat, quas *sagittas salutis Domini* vocat Scriptura. Ita Salvator noster ex potenti sacrae crucis suæ arcu, patre ejus cœlesti id unicè volente, & divinas manus suas manibus ejus vulneratis imponente, ac jaculantem dirigente, per sacratissimi lateris sui orientalem fenestram, salutis ac caritatis suæ sagittas emittit. Vtinam pateant his sagittis animæ nostræ, & corda, uti patebant ejus, qui dicebat:

S. Aug. lib.
9. Conf.
c. 2.

Sagittas veras Domine cor nostrum caritatis tua, & gestabam verba tua transfixa visceribus. cui appositè ille canit:

Sidron in
affect. pass.
Dom.

*Me pete amor telis in Christi vulnere tinctis:
Quem læsi toties, sic ego læsus amem.*

Lib. 2. In-
fin. sp. c. 3.

Quod telum, & sancta Gertrudis miro modo aliquando sensit. Cùm enim à sacra Communione ante Christi è cruce pendentis effigiem, pro accepto beneficio gratias ageret, è latere Salvatoris lucis radio, veluti telo percussa, in novum erga illum amorem exarsit.

arsit. Vnde rectè Blofius exclamat: *O Marg. Sp.*
beatos illos, qui hujus sunt vulneris participes! *c. 19.*
quorum corda sic configit amoris Christi lan-
cea, ac sagitta, ut deinceps perenni ferueant
charitatis ardore.

Hanc beatitudinem cum probè *s. Iure l.*
 nosset S. Gertrudis, sociam rogavit, *Elect. c. 14.*
 piam admodum Virginem, ut dum de *sec. vn.*
 more, ad Christi in cruce pendentis
 effigiem precaretur, paucis in hæc
 verba pro se oraret. *Domine Iesu, per tuum*
cor lanceâ transfixû, transfige cor Gertrudis
divini amoris tui jaculo, ut quæ mundi sunt
exuat, teque solum diligat, non verbo, neque
linguâ, sed opere, & veritate. Iaculo illo
 transfixa fuit Gertrudis, mundû exuit,
 ac solum Iesum dilexit. Eandem felici *Li. 1. Grat.*
 tatem exoptavit S. Mechtildis, Gertru- *Sp. s. 20. &*
 di coæva, quæ pro mundi redemptione, *l. 2 c. 20.*
 Salvatori nostro gratiam quam po-
 terat maximam referens, oransque ut
 cor suum tot amoris ipsius vulneribus
 transfigeret, quot ipse in sacratissimo
 corpore suo pertulisset vulnera: à sen-
 sibus mox alienata, visa sibi est ad
 splendidissimum palatiû deduci, quod

palatium deinde sacrum Domini latus esse agnovit, è cuius cruce sagitta aurea missa, cor ejus penetrare, ac transfigere videbatur. Atque ita divina caritate penitus vulnerata, voti sui compos est facta.

P. 1. Stim.
prol. 2.

Ad simile caritatis vulnus S. Bonaventura anhelat, cum ita orat: *Transfige dulcissime Domine Iesu medullas animæ meæ, suavissimo, & saluberrimo vulnere amoris tui. vulnera viscera animæ meæ verâ, & firmâ, & Apostolicâ caritate, ut verè ardeat, langueat, & liquefiat animæ meæ solo semper amore, & desiderio tui. concupiscat & deficiat animæ meæ in atria tua (vulnerum scilicet tuorum sacratissimorum) cupiat dissolvi, & in illis tecum esse.* Ita Bonaventura.

Tract. de
pass. Dom.
c. 3.
Cant. 4.

Meritò D. Bernardus quærit, quare Dominus animam peccatricem quærens, dicat bis sibi ab ea cor vulneratum esse? aitque in promptu causam esse, quia prius amoris quàm furoris lanceâ fuit vulneratus. *Vulneratus est propter iniquitates nostras, attritus est propter scelera nostra,* ait Isaias, ita ut scelera nostra

stra malleum clavis crucifigendo Salvatori, manum lanceæ lateri ejus perfodiendo, amore provocante, quodammodo commodaverint, sine quo, nec clavi, nec lancea quidquam potuissent; ut meritò sancta Mechtildis exclamaverit: *Quid tibi, ô dulcor unice, debet gratiarum actionis offerri, pro illo amoris vulnere, quod in cruce accepisti pro homine, cum prius, quàm lancea, amor tuus invincibili sagittâ cor tuum mellifluum vulneraverit?* Quod & ille:

Aspice quàm lato patefactum pectus hiatu, Sidon.
Quantaq; sint manuum vulnera: quanta Eleg. de vuln. Dom.
pedum!

*Non hæc tam clavi, nec acuto lancea ferro,
 Nec populi fecit, carnificumq; furor,
 Quàm, qui causa fuit tantorû prima dolorû,
 Totq; Deum plagas ferre coëgit, Amor.*

Sunt itaque vulnera Domini vulnera nostra, quæ nisi ferrei simus, in ipsum provocent amorem nostrum, ut eum quem læsit amet, ac veneretur. Quod rectè bonus ille in cruce latro intellexit; scivit enim ille; ait Ambrosius, Serm. 44.
quòd illa in corpore Christi vulnera, non

R 4

essent

essent Christi vulnera, sed sua, & ideo Christum amare cœpisse, postquam in ejus corpore sua vulnera recognovit. Recognoscamus nos, atque amemus.

Fuere qui humano pectori fenestram inesse desiderarunt, per quam cor introspiceretur. Stultum sanè votum, quid enim in cordibus plerisque videretur, nisi sordium omnium foetidissima, ac turpissima cloaca, qualem Salvator apud Matthæum describit. Sed ille meritò divino cordi suo sacri lateris vulnus veluti fenestram esse voluit: ad quod Juglaris ita alludit:

Cap. 15. v.
18.

Jugl. elog.
86.

*Cordi suo notam inesse non suffert,
Quam in humano
Corrigi olim Momus voluerat.
Aventibus introspicere
Per fenestram sat patet.*

Serm. 61.
in Cant.

Magnum, inquit Bernardus, illud pietatis sacramentum: Patent viscera misericordiae Dei nostri, quibus visitavit nos oriens ex alto. Quid ni viscera per vulnera pateant? In quo enim clarius quàm in visceribus tuis eluxisset, quod tu Domine Iesu suaviss es, & mitis, & multa misericordiae?

Et

Et quomodo id nobis innotuisset, nisi sacras illas vulnerum tuorum fenestras, ac portas aperuisses? unde iterum Bernardus ait; *Per vulnus visibile, Tract. de quasi per fenestram, vulnus amoris invisibile pass. c. 3. videri*: nam ut piè admodum S. Thomas; *spiritus, inquit, quem Christus emisit, Opusc. 58. aqua quæ fluxit de latere, & sanguis, quem effudit de corde, sunt signa dilectionis maxima. c. 27.*

Didacus Morillo, è D. Francisci familia concionator eximius, refert vuln. Dom. rum Principem, à subditis urbe sua pulsum, amicorum auxiliis restitutum, beneficiis eos cumulasse, à quibus fuerat expulsus; neque desiderasse aliud, quàm ut constaret omnibus, nullam apud se acceptæ injuriæ memoriam residere: quod cum à suis obtinere non posset, etiam postquam longa oratione idem probare frustra conatus fuisset, tandem arrepto pugione pectus sibi aperuisse, ut corde per vulnus introspecto, quàm æquum, ac benignum illud in omnes esset, omnibus ad oculum pateret, sanguineque, ac morte sua liberam, atque

securam vitam omnibus relinqueret.

Sive hæc historia est, sive, quod potius crediderim, parabola, ostendit certè, tanquam in luculèta imagine Christi Domini, ab amore in nos suo magis, quàm lanceâ vulnerati, sincerissimum in nos affectum. Quem pari vul-

Euseb. Nierent. lib. de vita div. c. 12.

nere Salvatori suo constare voluit P. Iacobus de Scaura è Societate nostra.

Cùm enim summè mundi Redemptorem diligeret, admirando non imitando fervore, pectus supra cor gravi vulnere sibi aperuit, quasi in eo suum erga Salvatorem amorem, ab illo legi cuperet. Aperiebat & pectus suum D.

Nov. Elec. Sac. 1. 3. c. 15.

Augustinus cùm sic oraret: *Scribe Domine vulnera tua in corde meo, ut in iis legam amorem tuum.*

Pennequin Amour. divin part. 2. c. 100.

Hæc vulnera in corde nobilis illius puellæ Neapolitanæ descripta erant, quæ cùm à parentibus in matrimonium collocanda esset, sponsusq; cum patre, ac matre jam in domo adesset, induciis illa tantisper petitis, & impetratis, donec in re tanti momenti Deum consulisset, se in cubiculum suum

suum recipit , ubi ad pedes Crucifixi
provoluta illos complectitur, osculum-
que deinde figens sacro ejus lateri, fi-
dem Salvatori suo obstringit , præter
ipsum neminem se cupere, neminem
se alium deinceps amaturam. Nec mo-
ra, capitis capillos sibi refecat, è quibus
coronam plectit, eamque ceu fidei da-
tæ pignus , pedibus Domini appendit:
Quo facto , prodit tandem in conspe-
ctum proci, & parentum , cum sponso
suo Crucifixo , cui se in omnem æter-
nitatem devotam , neque alium ad-
missuram profitetur. Probant filię ani-
mum pii parentes, satis quippe intelli-
gebant eam feliciùs nubere non posse,
quàm Salvatori suo, cujus amor sacro-
rum ejus vulnerum admirando chara-
ctere, virgineo cordi inscriptus erat.

Adjungo Virgini huic fortem illam *Flor. Rem,*
& regiam mulierem Margaretam Sa- *de orig. ha-*
lisberiensem Comitem, Eduardi IV. *ref. l. 6, c.*
& Henrici VIII. Angliæ Regum, hujus
affinem, illius Neptem, quæ verè Do-
mini Iesu vulnera in corde descripta
habebat , & in his ejus in se legebat
amorem,

amorem, quando illa gemmę in sculpta, appensa collo, supra pectus conspicua gestabat, regio omni monili pretiosiora. De qua pietate apud Henricum in Catholicos sævientem accusata, ad carcerem rapitur, ac tandem capite plectitur, uni huic pio, ac glorioso vulneri, quasi vni colli sui crini appensa quina Saluatoris vulnera divinæ Majestati offerens; sacrorum horum pignorum veluti protomartyr seu prima testis. Deo scilicet nihil gratius, nobisque accidere potest utilius, quàm ut illorum in animis nostris foveamus memoriam, eamque cultu aliquo, obsequioque testemur.

Sunt itaque benignissimi Saluatoris vulnera sacratissima, testes illius erga nos amoris, sunt & ejusdem amoris testamentum. Testamenta, ne sint, uti Bartolus ait, deliramenta, secundum consuetudines, leges, atque decreta, condenda sunt, ut sint pacis atque amoris instrumenta. Non latuit hoc Christum, divinum illum, atque æternum Legislatorem, qui juxta cœlestis Patris
sui

fui voluntatem testamentum condidit, conscriptum à quatuor Evangelistis, totidem veluti Notarijs, testatum ab Apostolis; quo, præter ingentes gratiarum, ac meritorum suorum thesauros, sacra quatuor sua vulnera nobis reliquerat. Verùm cùm apud plurimos in more sit, ut morti proximi Codicillum scribant, voluit optimus Salvator, non jam morti proximus, sed mortuus, divinam illam benedicti lateris sui arcam lanceâ aperiri, ut per Codicillum à S. Ioanne Evangelista, teste sanctissima ejus Matre, alijsque, conscriptum, cor suum, supremum scilicet omnium thesaurorum suorum pignus, nobis legaret. Ut videatur Dominus sui lateris aperturâ, & cordis vulnere, nobis voluisse indicare, nihil se æquè optare, quàm ut cor nostrum, cum ejus corde permutemus; ut sicut ipse in corde suo à nobis vulneratus, illud perdidit, ac nobis dedit, ita nos vicissim cor nostrum amoris ejus vulnere sauciatum, in illum transferamus.

Pinge-

*Hieron.**Florent. in**Conc. Ca-**nonis. S.**Teresia.*

Pingebantur inter Ægyptios duo amantes; uterque arcum gerens, in se tela jacentes, quibus ita mutua peccata aperiebant, ut invicem Corda eripere, & inter se permutare possent, neque suo quisquam, sed amici corde viveret. Habet & arcum, Crucem scilicet suam sanctissimam, habet & sagittas amoris Dominus Iesus, quibus corda nostra feriat. Habemus & nos arcum, inordinatam voluntatem nostram, quolice ingratitudinis, & peccatorum nostrorum tela in cor ipsius jaciamus; paratus tamen est illud cum nostro permutare, ut ipse in nobis, & nos in illo vivamus, quo nihil potest nobis, in hac vita mortali obvenire felicius.

*Florentia**ubi supra.*

Quod rectè S. Mater Teresia intellexit; constituta enim aliquando in attentissima meditatione ante Christi gravissimè vulnerati effigiem; Permutata, ait, Domine cor istud, ac continuo sensit cor suum adeò mutatū, ut aliud ab eo, quod fuerat, esse videretur: utque constaret cum Christi corde permutatum esse, Seraphim de cœlo missus,

fus, aurea, & ardenti sagitta corejus
 transfixit, atque ita Tereſia corde ſuo
 exuta fuit, eo cum Salvatoris corde
 uti oraverat feliciter permutato. Ita
 agit Dominus cum animabus, quæ il-
 lum diligunt: unde ait, *Vulneraſti cor
 meum ſoror mea ſponſa*, ubi LXX. legunt, *Cant. 4.
 abſtulisti*, S. Gregorius Nyſſenus; *indidi-^{v.} 9.
 ſti*; Domine, ſi abſtulit cor tuum, quo-
 modo indidit? niſi cum ſuum, amoris
 tui telo ſaucium, tibi indidit, tuum ve-
 rò amoris ſui jaculo vulneratum à te
 abſtulit, felici, ac beata permutatione,
 ut illa in te, & tu in illa viveres. *Nude- In pſ. 118.
 mus*, inquit Ambr. *corda noſtra bono vul-
 neri: nudemus ſagitta electa, qua Chriſti
 caritas eſt. Et alibi: Bona vulnera, qua non L. 2. Apol.
 ſunt rimenda, ſed optanda; cum in illis ſit ve- David. c.
 ra ſalus, & vita.* 18.

Atque ita concludens teſtamentum,
 & codicillum amoris, quibus Domi-
 nus Ieſus tanta bonitate nobis ſacra-
 tiſſima ſua vulnera, & cor ipſum ſuum
 legavit, ſupplex eum roga ut divinis
 hiſce tabulis nomen ſuum pretioſo ſuo
 ſanguine ſubſcribat, ſignetque illas
 eorum-

In Missa
de pass.
Doms.

eorundem sacratissimorum vulnerum suorum sigillo; ut quemadmodum canit Ecclesia: *ipsi sit gloria, ipsi triumphus & victoria, ipsi summa laudis, & honoris corona*, per piam hanc divinorum suorum vulnerum coronam.

ALLOCVTIO

Ad Beatissimam Virginem, ac Matrem Dei Mariam.

Hic ego te compello, Mater Virgo sanctissima, quæ, uti partem magnam habes in doloribus, vulneribus, ac morte filii tui dilectissimi, ita quasi jure tuo tacitè exigis, ut & partem habeas, in amore ac corde nostro. Est ipse corpore crucifixus; tu illi materno corde confixa es; Ipse in manibus, pedibus, ac latere vulneratus est: *tuam animam*
Luc. 2. v. 34 doloris gladius pertransiuit. Ille quidem lateris vulnus lanceâ factum, mortuus non sensit, sed tuum illa cor transfixit. Infinitus ille amor, quo nos prosequetur,
 batur,

batur, illum in tormenta hæc crudeliffima coniecit; at amor tuus ineffabilis, quo eum, & nos profequebaris, incredibili te dolore affecit. Prostratus itaq; ad virgineos, ac maternos pedes tuos, te oro supplex, trahe me in illius, ac tuum amorem; da, ut qui sincerâ pietate sacra dilecti filii tui vulnera coluerint, & hanc quam in coronulâ præscripsimus, ea colendi methodum, piè usurpaverint, ignitis illis amoris vinculis ipsis, tibi que in omnem æternitatem colligentur, sint que, cum Apostolo, vincti Iesu Christi, & Mariæ.

Vos autem animæ, quæ crucifixum Salvatorem vestrum diligitis, uti cum has cœpi Considerationes, vos sum allocutus, ita & modò extremū alloquor; *Inspicite obsecro, cum D. Augustino, vul-* Li. de virg.
nera pendentis, sanguinem morientis, pretium redimentis, cicatrices resurgentis. Caput habet inclinatum ad osculandum, cor apertum ad diligendum, brachia extensa ad amplexandum, totum corpus expositum ad redimendum. Hæc quanta sint, cogitate, hæc in statera cordis vestri appendite, ut totus vo-

S

bis

CONSIDERATIONVM

P A R S II.

PRodit non ita pridem praxis quædam Italo fermone conscripta, & in Flandro-belgicum versa, quâ opusculo huic subnectam. Tradit illa modum per passionem, & sacratissima Domini vulnera, singulis hebdomadæ diebus, ad beatam mortem se disponendi. Qui modus, seu praxis, cum venerandum Domini caput spinis coronatum, ejusque in sinum Matris è cruce depositionem etiam complectatur, statui & de hisce mysteriis considerationes aliquas proponere; præsertim cum eadem, etiam coronulâ hâc novâ comprehendantur.

CON.